

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou v právní věci

žalobce: **D. Z.**, narozeného X,
státní příslušnost: X,
hlášeným pobytem X,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2024, č. j. OAM-759/ZA-ZA11-LE05-R-2-2020,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 15. 11. 2024, č. j. OAM-759/ZA-ZA11-LE05-R-2-2020, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou brání proti rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, neboť tímto rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu z důvodu, že se žalobce bez závažného důvodu nedostavil k (doplňujícímu) pohovoru, jehož provedení bylo nezbytné kvůli vyhodnocení dopadů nově nastalé situace po invazi vojsk X na X dne X.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce ve stručné žalobě obecně namítl, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné. Správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, žalovaný však postupoval jednostranně a neobjektivně. V rozporu s jeho povinností žalovaný též použil informace, které byly neaktuální.
3. O mezinárodní ochranu žalobce požádal z důvodu, že byl v domovském státě pronásledován. Žalobce kategoricky odmítl, že se bez závažných důvodů nedostavil k pohovoru a neposkytl informace. Žalobce uvedl, že si pravidelně prodlužoval u správního orgánu víza, bydlí na adrese, kterou nahlásil Ministerstvu vnitra ČR a poštu na této adrese přebírá. Jednou se stalo, že dostal výzvu později než datum stanovené ve výzvě. Dle názoru žalobce měl žalovaný zaslat žalobci výzvu s dostatečným předstihem.
4. Žalobce v žalobě požádal též o přiznání odkladného účinku žalobě a o ustanovení advokáta. Soud s ohledem na nesplnění zákonných podmínek odkladný účinek žalobě nepřiznal usnesením ze dne 20. 1. 2025, čj. 1 Az 5/2025-16, a žádost o ustanovení advokáta zamítl usnesením ze dne 3. 2. 2025, čj. 1 Az 5/2025-27.
5. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný se se žalobními námitkami žalobce neztotožnil. Plně odkázal na správní spis a na vydané rozhodnutí. Žalobce se ve stanovený termín nedostavil k pohovoru, přestože mu bylo předvolání zasláno na jím uvedenou adresu, předvolání mu bylo doručeno náhradním způsobem dle § 24 odst. 3 zákona o azylu. Žalovaný s odkazem na komentářovou literaturu uvedl, že byl povinen žalobci doručovat pouze na tuto adresu. Žalobce si dle žalovaného musel být vědom toho, že je účastníkem správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, a tedy i své povinnosti poskytnout správnímu orgánu přiměřenou součinnost. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 7. 4. 2005, čj. 6 Azs 368/2004-99, pak žalovaný dodal, že žalobce žalovanému nesdělil žádnou závažnou překážku, jejíž závažnost by žalovaný mohl následně zohlednit.
7. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

8. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní /dále jen „s. ř. s.“/), avšak s přihlédnutím k § 32 odst. 9 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). O věci soud rozhodl při ústním jednání za podmínek § 49 s. ř. s., konaném dne 31. 3. 2025, za účasti tlumočnice do jazyka ruského, neboť žalobce takové projednání věci výslovně požadoval.

9. Na ústním jednání účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích a závěrech, provedení dalších důkazů nenavrhovali a odkázali na obsah svých podání založených ve spisu. Soud si po skončení ústního jednání pořídil kopii Průkazu žadatele o mezinárodní ochranu, kterým žalobce prokazoval, že se pravidelně dostavoval k žalovanému za účelem prodloužení platnosti průkazu (č.l. 46 a 47 soudního spisu).
10. **Žaloba je důvodná.**
11. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 30. 10. 2020 žádost o mezinárodní ochranu, kterou žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 5. 2. 2021, č. j. OAM-759/ZA-ZA11-LE05-2020, jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Uvedené rozhodnutí následně k žalobě žalobce zdejší soud zrušil rozsudkem ze dne 12. 7. 2022, čj. 4 Az 7/2021-62, z důvodu, který nastal až po vydání tehdy napadeného rozhodnutí, a to totálního ozbrojeného konfliktu v domovské zemi žalobce.
12. Ze správního spisu dále vyplynulo, že žalobce v průběhu řízení o žádosti několikrát změnil hlášený pobyt. Naposled, dne 11. 4. 2024 žalovanému předložil doklad o zajištění ubytování ze dne 3. 4. 2024 na období od 3. 4. 2024 – 3. 11. 2024, na adrese v X, na které bydlí doteď, a kterou uváděl i v žalobě (č.l. 234).
13. Žalovaný v dalším řízení žalobce předvolal k doplňujícímu pohovoru na den 11. 11. 2024, v 9:15 hod. přípisem ze dne 18. 10. 2024 (č.l. 236). Zásilka se však žalovanému vrátila jako nedoručená. Z údajů na vrácené obálce (č.l. 237) vyplynulo, že žalobce nebyl zastižen, bylo mu zanecháno poučení s informací o zásilce a písemnost byla připravena k vyzvednutí od 24. 10. 2024 do 4. 11. 2024, avšak v této době si žalobce písemnost nevyzvedl. Dne 5. 11. 2024 poštovní doručovatel vyznačil tuto informaci na příslušném místě obálky a dne 6. 11. 2024 byla vrácena žalovanému.
14. Dne 11. 11. 2024 žalovaný sepsal úřední záznam o nedostavení se žalobce k pohovoru (č.l. 239). Následně žalovaný rozhodl ve věci žádosti žalobce o mezinárodní ochranu podruhé nyní napadeným rozhodnutím ze dne 15. 11. 2024, č. j. OAM-759/ZA-ZA11-LE05-R-2-2020, kterým řízení o žádosti zastavil podle § 25 písm. d) zákona o azylu, neboť žalobce se bez závažných důvodů nedostavil k pohovoru (č.l. 240-241).
15. Ze správního spisu dále vyplynulo, že žalovaný předvolal žalobce k převzetí rozhodnutí na den 2. 12. 2024, 9:00 hod. přípisem ze dne 15. 11. 2024 (č.l. 242). Žalobce si předvolání vyzvedl poslední den úložní doby, která připadla na stejný den, kdy se měl úkon konat (č.l. 243). Správní spis dále obsahuje úřední záznam ze dne 2. 12. 2024, z něhož mimo jiné vyplývá, že žalobce v 10:50 hod. telefonicky kontaktoval žalovaného, aby mu vysvětlil, že si písemnost převzal až teď, a proto se nemohl dostavit k převzetí rozhodnutí již v 9:00 hod. Žalobce proto požadoval informaci, jak má dále postupovat (č.l. 244).
16. Poté, co žalovaný ověřil žalobcem tvrzené skutečnosti, zaslal žalobci nové předvolání k převzetí rozhodnutí ze dne 5. 12. 2024 na den 19. 12. 2024, 9:00 hod. (č.l. 245). Toto v pořadí druhé předvolání bylo žalobci doručeno dvakrát, a to jak poštou dne 13. 12. 2024 (doručenka na č.l. 246), tak jeho osobním převzetím již dne 11. 12. 2024 (č.l. 247). Žalobce se následně dostavil ve stanovený termín k převzetí rozhodnutí, což potvrdil svým podpisem v Protokolu o předání rozhodnutí ze dne 19. 12. 2024 (č.l. 249), kdy napadené rozhodnutí nabylo právní moci.
17. Soud při posuzování věci vycházel z následující právní úpravy:

18. Podle § 25 písm. d) zákona o azylu se řízení o žádosti zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany se bez závažného důvodu nedostavil do azylového zařízení, ačkoliv k tomu byl podle tohoto zákona povinen, k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo k pohovoru nebo neposkytuje informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
19. Článek 28 odst. 2, včetně nadpisu článku, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepracované znění) (Úř. věst. L 180, 29.6.2013, p. 60–95)- dále jen „procedurální směrnice“, stanoví:
- Postup v případě konkludentního zpětvzetí žádosti nebo odstoupení od žádosti*
- Členské státy mohou vycházet z domněnky, že žadatel vzal konkludentně svou žádost o mezinárodní ochranu zpět nebo od ní odstoupil, zejména pokud se zjistilo, že:
- a) nereagoval na žádosti o poskytnutí údajů nezbytných pro žádost [...] nebo se nedostavil k osobnímu pohovoru [...], ledaže žadatel v přiměřené lhůtě prokáže, že k tomu došlo z důvodů, které nemohl ovlivnit;
- b) se skrývá nebo bez povolení opustil místo pobytu nebo místo, kde byl držen, aniž v přiměřené lhůtě kontaktoval příslušný orgán, nebo v přiměřené lhůtě nesplnil svou ohlašovací či jinou oznamovací povinnost, ledaže žadatel prokáže, že k tomu došlo z důvodů, které nemohl ovlivnit.
20. Podle § 24 zákona o azylu [p]ísemnosti se doručují účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany do vlastních rukou pouze do místa jeho hlášeného pobytu nebo žadateli o udělení mezinárodní ochrany za podmínek uvedených v odstavci 2 na adresu pro doručování, nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky.
21. Ustanovení § 24 odst. 2, věty první a 3 téhož zákona zní: Adresou pro doručování se pro účely tohoto zákona rozumí adresa uvedená v oznámení podle § 82 odst. 1, povolilo-li ministerstvo opuštění pobytového střediska podle § 82 odst. 2, nebo adresa azylového zařízení, na kterém se žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnou, pokud se má žadatel o udělení mezinárodní ochrany na této adrese zdržovat alespoň 15 dní.[...].
- (3) Pokud nebyl účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany v místě doručení zastížen, doručovatel písemnost uloží v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo v azylovém zařízení, kde je účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášen k pobytu, a účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost uložena, poslední den této lhůty je dnem doručení.
22. Na podkladě uvedené právní úpravy v konfrontaci se zjištěnými skutečnostmi soud uvádí, že je nepochybné, že žalovaný při doručování předvolání k pohovoru postupoval z hlediska formálního postupu zcela správně tak, jak mu ukládá zákon. Písemnost, která je předmětem sporu a na jejímž základě žalovaný vydal napadené rozhodnutí, byla žalobci doručena fikcí dne 4. 11. 2024, tj. posledním dnem úložní doby, žalobce se k pohovoru k žádosti ve stanovený den nedostavil.
23. V daném případě je proto nutné se zabývat otázkou, zda toto nedostavení se k pohovoru může mít bez dalšího za následek zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu.
24. Tuto otázku již opakovaně soudy ve správním soudnictví řešily. Obsah tohoto ustanovení v uvedeném znění se opírá o článek 28 procedurální směrnice, který upravuje konkludentní

zpětvzetí žádosti nebo odstoupení od žádosti. V důvodové zprávě k novele zákona o azylu č. 314/2015 Sb., jakožto reakce na přijetí procedurální směrnice, se přitom uvádí, že „[v] situaci, kdy osoba neposkytuje součinnost tím, že se nedostavuje k pohovoru nebo se dokonce nedostaví ani k poskytnutí prvotních údajů k žádosti či jinak se správním orgánem nekomunikuje, není pravděpodobné, že by bylo možné o žádosti věcně rozhodnout, protože informace od žadatele jsou jedním z klíčových podkladů pro vydání rozhodnutí. Má se za to, že se jedná o tzv. konkludentní zpětvzetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2021, čj. 7 Azs 42/2021-27).

25. Již ve svém dřívějším v rozsudku ze dne 14. 6. 2018, čj. 6 Azs 45/2018-32, NSS přitom vyslovil, že toto ustanovení zákona „vyžaduje, aby se jednalo o nedostavení se k pohovoru bez závažného důvodu. Smyslem ustanovení je umožnit zastavení řízení v případech, kdy je zřejmé, že žadatel se správním orgánem nechce spolupracovat, a bez této spolupráce není možné ve věci rozhodnout.
26. K situaci, na kterou míří článek 28 procedurální směrnice, resp. § 25 písm. d) zákona o azylu, ovšem v případě žalobce nedošlo, neboť soud ze správního spisu nezjistil, že by žalobce žalovanému v průběhu dosavadního řízení o své žádosti neposkytoval součinnost, nekomunikoval, nebo se jinak vyhýbal řízení o žádosti či jej úmyslně komplikoval, ani že by od své žádosti chtěl odstoupit. Z výše popsané relevantní části správního spisu naopak vyplynulo, že se žalobce o stav řízení o své žádosti zajímal, rovněž docházel k žalovanému za účelem prodlužování průkazu žadatele o mezinárodní ochranu, pravidelně si vyzvedával poštu, přestože v průběhu řízení opakovaně měnil adresu pobytu, kterou také pokaždé nahlásil, o čemž svědčí též skutečnost, že od počátku řízení 30. 10. 2020 mu bylo doručováno fikcí pouze jednou, a to právě v případě, který je nyní předmětem sporu. Žalobce také relevantně reagoval i na situaci, kdy se nestihl dostavit k převzetí rozhodnutí včas, neboť si předvolání k tomuto úkonu převzal pár hodin po termínu konání pohovoru, byť v poslední den úložní doby. Žalovaný tak při svém postupu nemohl svůj závěr o konkludentním zpětvzetí žádosti žalobce bez dalšího založit na jediném jeho nedostavení se k oznámenému úkonu, když z dosavadního jednání žalobce bylo zřejmé, že žalobce si vždy poštu přebíral i přesto, že víckrát změnil a nahlásil adresu svého pobytu, anebo se za tímto účelem pravidelně dostavoval na pracoviště žalovaného, a o stav své žádosti se aktivně zajímal. Za daných skutkových okolností měl žalovaný dřív, než aplikoval § 25 písm. d) zákona o azylu, učinit opakovaný pokus o doručení předvolání žalobce k pohovoru, a teprve pak použít § 25 písm. d) zákona o azylu, pokud by se žalobce ani poté k pohovoru nedostavil nebo by si opakované předvolání ve stanovené lhůtě nevyzvedl. Z těchto důvodů soud uzavírá, že v případě žalobce nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu.
27. Soud závěrem dodává, že zcela obecná námitka o neaktuálnosti použitých informací je v daném případě irelevantní, neboť žalovaný žádost žalobce věcně neposuzoval, a tedy ani žádné informace o zemi původu žalobce k napadenému rozhodnutí nepoužil, proto se jí soud více než v právě uvedeném rozsahu ani nemohl zabývat.

V. Závěr a náklady řízení

28. Soud z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný tak v dalším řízení žalobce znovu předvolá k pohovoru za účelem vyhodnocení dopadů nově nastalé situace v jeho domovské zemi po invazi vojsk X dne X.

29. Výroky o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněné dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl ve věci úspěšný, avšak v řízení náhradu účelně vynaložených nákladů k výslovnému dotazu soudu nepožadoval, nebyl zastoupen, a soud ani ze spisu nezjistil existenci takových nákladů. Proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v záložce Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 31. března 2025

Mgr. Darina Michorová
samosoudkyně